

TÁROGATÓ.

Vegyes tartalmu lap.

a gazdasági egyesület, vidéki- és városi növényzet, s a Szamos-Tisza-hát közlönye.

<p>Megjelenik: Hetenkint egyszer szombaton reggel.</p> <p>Szerkesztői iroda: Várutca 33-ik szám első emelet.</p> <p>Kiadó-hivatal hová a hirdetések és előfizetési pénzek utasítandók: templom-utca 548 sz.</p>	<p>Előfizetési feltételek: Helyben egészévre 4 ft. félévre 2 ft. negyedévre 1 ft. Vidékre postán, egészévre 4 ft. 50 kr., félévre 2 ft. 25 kr., negyedévre 1 ft. 13 kr. • Egyes szám ára: 10 ujkr.</p> <p>Zombori Gedő felelős szerkesztő.</p>	<p>Hirdetések ára: három hasábos petitsor egyszeri hirdetésnek csak 4 kr. kétszeremél 3 kr. háromszorinál 2 kr. Bélyegdíj minden beigtatásért 30 kr. A nyilttérben a háromhasábos petitsor beigtatási díja 20 kr.</p> <p>Kiadó Kovács Márton.</p>
--	--	---

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSUNK.

IV.

Peres ügyek folytatása a városi Törvényszék előtt:
10-ik ügyben keresetlevél beadatott 1862 sept. 4.
Tárgyalási nap 1862 nov. 17.
A jegyzőkönyv előadatott 1862 dec. 4.
A végzés kiadatott 1863 jan. 10.
Tanúkihallgatás " " 16.
11-ik ügyben keresetlevél beadatott 1862 sept. 25.
Tárgyalás volt 1862 nov. 24.
Azóta semmi újabb intézkedés.
Ugyan ez ügyben biztosítási kérvény adatott be 1862 sept. 29.
Előadatott 1862 octóber. 23.
Kiadatott a végzés 1862 nov. 6.
Végrehajtatott " " 7.
12-ik ügyben igazolási kérelem beadatott 1862 oct. 6.
Tárgyalás volt 1862 nov. 17.
Azóta pihen az ügy.
13-ik ügyben keresetlevél beadatott 1862 nov. 6.
Tárgyalás volt 1862 dec. 22.
Azóta semmi.
14-ik ügyben keresetlevél beadatott 1862 nov. 3.

Tárgyalás volt 1862 dec. 15 és 27.
Azóta semmi.
Ugyanezen ügyben biztosítási kérvény adatott be 1862 nov. 3.
Előadatott 1862 nov. 6.
Kiadatott " dec. 4.
15-ik ügyben keresetlevél beadatott 1862 nov. 5.
Tárgyalás volt 1863 jan. 19.
16-ik ügyben kérvény adatott be 1862 nov. 29.
Még eddig semmi intézkedés.
17. Egy másik kérvény ugyan az nap adatott be s mai napig sines elintézve.
18-ik ügyben kérvény adatott be 1862 dec. 5.
Még nincs elintézve.
19-ik ügyben keresetlevél adatott be 1862 jul. 21.
Előadatott 1862 jul. 24.
Tárgyalási nap 1862 aug. 9.
Ítélet hozatott " nov. 6.
Kiadatott " dec. 23.
Föllebbeztetett " " 31.
Előadatott a föllebbezvény 1863 jan. 8.
Kiadatott a végzés 1863 jan. 26.
Itt áll az ügy.
20-ik ügyben keresetlevél adatott be 1852. sept. 4.
Elő adatott 1862 sept. 11.
Tárgyalás volt 1862 oct. 13.

Előadatott a jegyzőkönyv 1862 nov. 6.
Ki adatott a végzés 1862 dec. 22.
Tanu kihallgatás volt 1863 jan. 5.
Eddig haladt az ügy.

II. Tellekkönyvi ügyekben itt a városon.
1-ső ügy, kiigazítási kérelem beadatott 1861 február 7.
Előadatott " " 1862 február 20.
Tárgyalási nap " mart. 27.
E jegyzőkönyv előadatott 1862 jun. 6.
Ujabb tárgyalási nap " jul. 28.
Azóta nyugszik az ügy.
2-ik ügy, végrehajtási végzés a váltó törvényszéktől érkezett 1862. apr. 25.
Felvétellett előadásra 1862 jun. 6.
A végzés kiadatott " jul. 14.
Tárgyalási nap az árverés feltételei sat. iránt 1862 jul. 26.
E jegyzőkönyv előadatott 1862 aug. 23.
A végzés kiadatott " sept. 11.
Árverési 1-ső határnap " " 24.
" 2-ik " " oct. 25.
Az ingatlan eladatott s az ügy még eddig elintézetlen.
3-ik ügy. Bekebelezési kérvény beadatott 1862 jul. 16.
Az elrendelő végzés kiadatott 1862 oc.17
4-ik ügy. Bekebelezési kérvény beadatott 1862 aug. 28.
Még elintézetlen.

TÁRCA.

EGY KÖLTŐ BARÁTOMNAK
KÉZSORÍTÁSUL.

Büvösen szól a dal ajkaidról,
Mily szépen zengi lantod a Hazát!
Szólasz vérszól, — ősi fájdalomról.
Zenged Szigetvár hősi bajnokát.
Ezred éves multja nemzetünknek,
Végig vonúl lantodnak húrjain.
Hogy könnye is kiesordúl szemünknek,
Varázs éneked büvös hangjain.

Miként a zászló tépelt rongyai
A győzelemben büszkén lengenek.
Ugy szívemnek seb darabjai,
Varázs hangodra forni kezdenek.
S éjlelőből kínos fájdalomnak,
Fel-fellobog egy égi érzemény;
Büvös, bájos hangjain szép dalódnak,
Ujra fel éled bennem a remény!

Zengjed! zengjed! multját e Hazának.
Lajos, Mátyás, királyok fénykorát.
Mikor a most gyászoló Budának,
Fény- s diesség borítá várfokát.
Zengd el vele Várnát és Mohácsot.
E két sirját a szegény magyarnak.
Melyet átkos párt-szenvedély ázott
Vas karával a harci viharok.

Sirjunk rajta, s okúljunk belőle.
Igy tán örömben dús lesz a jövő.
Könnyünk ha hull, megújuland tőle
A vállainkra rá vénült idő.
Megújulva benn, — uj erővel
Karoljuk át a kedves jó anyát!
S drága keblén, kedvező jövővel,
Jobb lét esirája küzdi fel magát.

Dalolj Hazám te új csalógnya
Baj dalodban zeng honfi érzemény.
Tőle szívünk tündér hab leánya!
Alakot ölt magára a remény!
Ez már magva egy dicsőbb jövőnek
Melyből egykor a kedves Hazának,
Boldogsága kalászái nőnek
Cdv hát, s áldás a Hon dálnokának.

Csobády.

KÉT PRÓBA.

Történeli beszély.

Mielőtt elbeszelném e történetet, melynek ideje 1756—1762, hallgasd meg szép olvasónóm lelkem hangjait s add véleményedet.

Mi az élet-céled, mi boldogit? Miért áldozod fel éjjeidet, dobod martalékul minden erődöt?! Szegény, szegény ember, te a boldogságért fáradsz, s nem tudod, hogy midőn ajkadról a pohár, a várt édnék keserű az ize! Fővény torlatra épited életed célját. Hisz te nem tudod, nem tudhatod mi boldogit, mit átkodnak hívék, üdvöt az ad annyiszor. S te szegény-gazdag, ki pénzért éltél — oh mint megcsalódtál, ha örömet reméltél sugárzani rád a fényes ércokről! Noked nemlesz nyugtod, téged egy szenvedély, egy olthatlan szomj emészt, te nem lesz boldog, mert nem tudsz szeretni.... Dobd ki ércedet, menj el a kunyhóba, nélkülözz, szeress és szeretess, hogy tudd mi az a boldogság.

Borulj ama nő keblére. ki benned téged ölel és nem a gazdagot, s nem fogod irigyelni senkitől azt a fényességűt, mit rá vet a kincsalmaz, hogy megrakítsa.

I.

Nagy-Enyed városának nézzék meg édes olvasóm egyik pinci házát. Ószerűen butorzott tágas szobán át egy kisebbbe vezetem önöket, hol egy magas kövér alak bőrös karszékből ásitoz. Körülte egyes kelmék halmaza, asztalán a nyitott levelek, számadási könyvek. Arcán valami speculativ vonás látszik, mely mutatja, hogy az az aranygyűrűs kövér urban aligha Enyednek nem a leg-gazdagabb kereskedője ül előttünk Zauntner Otto uram személyében.

— Phüi, Phüi! Egészen kiizzasztott ez a gondolkozás. Bizony pénztelen, rossz, pénztelen idők járnak. Aztán mégis ez az éhes tömeg azt hiszi, hogy hozzám foly a pénz..... De hova is lett az a sok pénz?... Évezredek óta ássák a föld tele gyomrából a roppant érceket, az ember mégis napról napra szegényebb... Ugyan hova lett az a sok századok kiaknázott aranya?! Phüi, Phüi, ez a gyalázatos forróság! — Beh jó volna, ha meglenne az a sok arany, most nem kellene itt izadnom a gondok alatt.... Phüi, Phüi, elolvadok!...

— Édes apám, édes jó apám! hallszott egy kedves csengésű hang, s könnyű lebegéssel egy sugár termetű, legszebb szőkefürtű leány jött mosolygó arccal, sugárzó szemek-

5-ik ügy. Kiigazítási kérvény beadatott 1861 april 10.
 Előadatott 1862 febr. 20.
 A végzés kiadatott " mart. 17.
 Ujabb tárgyalás kéretet " máj. 12.
 E kérelem előadás alá került 1862 jun. 6.
 A végzés kiadatott 1892 sept. 11.
 Tárgyalás volt " " 23.
 Azóta semmi intézkedés.
 6-ik ügy. Kiigazítási kérelem beadatott 1862 oct. 18.
 Előadatott 1862 nov. 27.
 A végzés kiadatott " dec. 15.
 Tárgyalás volt " " 22.
 Előadatott a jegyzőkönyv " " 31.
 Az elintéző végzés kiadatott 1863 jan. 29.
 7-ik ügy. Bekebelezési kérvény beadatott 1862 october 18.
 Megengedő végzés kiadatott 1863 jan. 29
 8-ik ügy. Bekebelezési kérelem beadatott 1862 dec. 1.
 Még elintézetlen.

N. D.

BAJAINK.
V.

Szatmár-Németi városának és földbirtokos lakosainak több ezer holdat tevő köz és forduló legelője van évenként használatban, s míg a város saját legelőjétől minden évben szép összegű bért vesz be: addig a birtokos osztály az ugaroni legelőjéből barmai legeltetésén kívül semmi hasznot nem lát. Ha áll ezen elv: quod uni iustum alteri aequum: látni való hogy e bajon segítenünk kell.

Nevezetesen elsőben is az egyes földtulajdonosok birtokainak térmértékét fordulóként külön külön összeírván, egy arány kulcsot kellene készíteni, mely szerint meghatározatnék, hogy egy hold ugar legelőre hány darab barom, juh és sertés bocsáttathatik. Azután a legeltetés kezdetén s annak folyama alatt több ízben összeírván a legelő állatok, a kellő ellenőrködés ez által célszerűen gyakoroltathatnék. A kinek nincs semmi külbirtoka és kinek legelő állatainak száma nincs arányban birtoka területével, az fizessen legelőért a birtokos közönségnek.

Eddig is fizettetett ugyan a birtoktalan legeltető lakosok marháitól legelő bér,

de nem kellő ellenőrizet mellett; a földbirtokosok legeltetési körét szabályozó kulcs pedig igen hiányos, mert abban csak a juh nyáják legeltetési joga van körülírva, egyéb legelő állatok számát azonban nem korlátozza, mindössze is az egyesek sertéseinek elkülönített legeltetését tilalmazza. Miből aztán az a káros eredmény, hogy míg az 50 holdas birtokosoknak az engedélyezett juh legeltetéséből vagy közvetlenül vagy közvetve évenként bevételek van, addig a kisebb birtokosok egy két állat legelésén kívül mit sem nyerne, s e csekély hasznot kivéve ok nélkül fizetik a nekik nem jövedelmező birtokért a terhes fölemelt adókat

Segítsünk hát magunkon, alakítsunk legelőcassát s a legszükségesebb kiadások után fenmaradó összeget osszuk szét birtok aránylag, vagy közös beegyezés folytán tegyük le a helybeli jótékony célu intézetek gyámolítására.

Talán pár évvel ez előtt alakult a Németi részen egy gazdasági választmány az összes birtokosok általi választás útján. Azonban ez megszűnt, de mi okból, azt nem tudom. Célszerű lenne ezt ismét életbeléptetni, hogy ennek tagjai a gazdákat s legeltetés terén előforduló lényeges kérdésekben komolyan tanácskoznának és határozatai az illető hatóság jóváhagyása alá terjesztetnének.

Mert nem elég az nekünk, hogy vannak szószólóink, kik a legelő barnok számát összeírják, a birtoktalan állattulajdonosoktól legelőbért vesznek. Mert itt ismét az a kérdés: nem maradnak-e ki kedvezésből legelőbér köteles állatok és a legelőbér hova fordítatik? Azt mondhatják e kérdésekre az illetők hogy ők a mező rendőrségi ügyosztálynál évenként beszámolnak. Meghíszük; de az eredményről a cassa állapotáról soha tudomásba nem helyeztetünk; nem ismerjük a bevételi s kiadási körülményeket; pedig ez a közösi érdek méltányos kívánalma.

Ismételve mondom: állítsuk vissza a gazdasági választmányt; ne legyen monopolium tárgya és pedig sokszor avatatlan kezek közt nézzünk egyik leglényegesebb ügye a gazdászati: az eszmec-érék társas összejövetelekből leendőket adhatunk pangó mezei viszonyainknak. Annyival inkább felhívom pedig ez ügyben az érdeklettek fi-

gyelmét, mert a miénkhez hasonló városok mindegyikének területén a magán legeltetési rendszer az újabb időben körvonaloza van s a föld birtokos osztály nyommasztó adóterhének könnyítése halsztást nem szenvedhet. Mert a földbirtok becse alább szállása — mely már eddig is szembetűnő — a vagyonos osztály hitelét csökkenti, anyagi helyzetét kockáztatja sőt az általános jólétnél nagy befolyást gyakorol és szerepet játszik.

Haladjunk hát az idő által sürgetett sőt parancsolt javítások terén; ne veszteljük tétlen hallgatásban, mert szűgyen bélyeget üt ránk: ha saját kárunkon okolunk.

Hetel.

NEHÁNYSZÓ A TAKARMÁNYOZÁSRÓL
és telelésről.

(Folytatás.)

Takarmány dolgában érezhetőbb szükség egyszer egyszer nem volt mint jelenben; az uralkodó országos szárazság miatt, igen kevés helyen csak egy negyed rész termés volt, most már ha fölvevessük mennyi lett kinn a mezőkön a lángok martaléka? mennyi égett el már készen behordva a csűrökben udvarokon, az ideu uralkodó tüzi veszélyek alkalmával, és ezen roppant takarmányból volt-e biztosítva valami? nagyon de nagyon kevés, vagy talán semmi!

Ennyi elemi csapások után tehát a közelgő baj és köz veszély elhárítására ragadjunk meg minden alkalmat lábos jószágunk megmentésére, teremtsük, szerezzünk takarmány pótlékokat, melyek mind a jószág táplálására fordíthatók ne veszteljük, neprédáljuk mert ez a mit most megtakarítunk, jövő tavaszra megfizeti a takarmány tőke kamatokat kamaját.

Most látjuk már milyen üdvös mily célszerű lenne ha takarékos életés, gondos utána látás után megtakarított ó szénánk lenne, ez lenne a valódi kiegészítő mód, és nyugton néznénk a jövődöbe; igen de az nagy ritkaság, — nyuljunk kebelünkbe! Ugy-e hogy midőn kevés takarmányunk volt, a szükség megtanított miképen keljen kimélni a szénát, vagyba nem volt mivel kell pótolni, és kiteleltünk.

Ha sok szénánk volt, azért elfogyasztottuk a sokat is, holott gazdálkodva és célszerűen ételve fele is elég lett volna, sőt marhánk is kitelelt vala, és a mi több most ó szénánk is maradt volna.

Azért egy gazdának mindig óvatosnak s előrelátónak kelletik lenni, hogy álom magyarázó Józsefként a hét kövér esztendőben annyit félre tegyen, hogy e bekövetkezendő hét sovány esztendőben szükségét szenvedni kénytelen ne legyen.

Nem ok nélkül állították fel a régi gazdák azon bölcs elvet: hogy ó búza ó bor, ó széna és szalonna soha se fogyjon ki a gazda házából.

Miután tehát úgy látszik az elemi csapások sürően ostromoznak, feltéve de meg nem engedve, hogy jövőre

kel. Hóféhér karával átölelte apja kövér nyakát, s megcsókolta homlokát.

— Ah, ah! édes Klotild, jó kedved van édes leányom, ugy-e újból láttad őt? Pej- vagy szürke paripán vágatott? Ugy-e ragyogott a fénytől? szólott az apa.

— Oh nem, nem! vágott közbe a leány. Egyszerűen volt öltözve, s mégis oly szép volt.....

— Szeszély ez az öltözet, csak szeszély volt nála édes gyermekem! vágott közbe — mosolyogva az öreg Zauntner.

— Oh nem, nem! sokkal jobban szeretem én őt így, ilyen szegényen. Hogy ha halvány lelkes arcát felém fordítá, ha értelmes szép szemével rám nézett, oly hullámzatba jött szívem, olyan jól esett nekem... Oh apam! tudod-e mi a szerelem? szólott Klotild, s égő arcát atyja keblére rejté.

Az öreg Zaunter mosolyogva nézett az elpirult leányra.

— A kényelem, a boldogság, vagy a vagyon reménye édes leányom, és semmi más! Szereted benne, hogy egy egész falu lesz a tiéd, s fényes palotában hemzsegő eselédtség. — Lesz, oh nefélj, bé lesz töltve minden vágyad... E cél volt, melyért életörömemet a küzdelemtől megtörni engedém, — szólott az apa, s megcsókolta távozni készülő leányát. A kis leány még gondolkozóan állt ott egy percig:

— Bizonytalán másra gondolt atyám! Neki nincs palotája, fényes öltözte, de van a legfényesebb lelke. — Ez az, a mit ugy

szereitek benne! szólott a szép angyal... s ott hagyta a szobát.

II.

Szarvadi Tamás uramnak e tájban legfényesebb arany-gombos, széles sujtásos atilája, legzebb ezüst himzetű nyeregtakarója, bogláros kantára, legdelebb paripája, legnagyobb jószág, de sehogyse szeretete méltó formája: a leggöribb termete, leggyéribb és legdurvább szőrű bajusza, szakála és legveresebb szeme volt egész Enyed környékében; de azért 45 éves ő kegyelme, sok eladó leány, s minden lányos apa szemében ő volt a legcsinosabb legény, s a leendő vők közt legohajtottab...

Haragudott is ezért Borbára asszony, Szarvadi uram 35 éves gazdasszonya, s valahányszor urának leendő házassága forgott a hír kerekén, dült-fült a fényes termekben; áthivatta kántorné asszonyt, és elmondotta sirva, hogy: azt, a mit ott lát, azokat a fényes butorokat, mind az ő ügyességó teremtetten elő, s mégis a kit ő 15 év óta szolgál, kinek oda dobta „ifjúságát,“ most miként akarja őt kijátszani, s hallatlan dolog: még asszonyt vinni a házhoz! olyant, a ki neki parancsoljon! — neki! a kieddig lelke volt a családnak; ilyenkor kántorné asszonynyal átkot mondtak a nyelge fiatalságra, mely hiudolgokkal megzavarja még az „erettemberek“ esztét is!... Nemes Szarvadi uram ezzel azonban nem sokat tördött, megjelent itt-amott, különösen a gazdag Zaunter Klo-

tildnál; s hogy halálosan belészeretett, de azt is sugdosák, hogy a szép Klotild ép ugy, sőt jobban gyűlöli őt. S ha Tamás gazda haza vágatott szentkirályi kastélyába, hol ilyenkor kozmás étellel traktálá meg boszus gazdasszonya, rendszerint mindig fölkiáltott: nincsen más mód megkell háza-odnom!!... Már ilyenkor a jó Borbára türelme egészen elszakadt, összetörte a poharakat, megtépte a szolgálókat, s mesze kergette az ártatlan kutyákat s macskákat. Tamás ur hosszúat nyult a karos széken végig nézett a tépőn és a megtépásott hadan: „Borbálát rendbe kell szedni, bizony megkell házasodnom!“ Mormogá, s pipájából nagy füstöt eresztett.

Most azonban kényelméből fölzarvarva látjuk, s a mi még dermesztő esuda... ott áll a hosszú tükör előtt, törí erejét meghunyászkodtatni az akaratos bajuszt, s a hajbörre kényszeríteni, hogy alázattal rásimuljon a szilárd erejtű haj; mindkettő azonban ilyes bánásmóddhoz szokatlan lóvén, megtagadta a függést. Végre elhiszi, hogy kész a toilette, még egy aremozdulatot tesz, azt megbámulja — aztán fejébe vágja sujtásos csalmáját, s az erkély előtt toporzékoló ménen Enyedre vágatva egyenesen Zaunter uram haza elé rugtat.

Ha olvasóim megengedik, megelőzzük őt csak pár órával.

(Folyt. követ.)

rosz aratásuk lesz, (mert még ez ideig sem látunk kielégítő zöld őszi vetést) kérdés, mivevők leszünk? gondoskodunk-e jövőnkrol? vannak-e takarékmagtráink? felelet, sehol, s ennek az értelem felvilágosodás hiánya és a mindenütt tapasztalt közügyek iránti közönbösség az oka.

Lelkipásztorok, ti vagytok arra hivatva hogy a népnek ez üdvös intézkedéseket magyarázzátok, még nem késő a vesztély közelg, de kitartó erős akarat megkoronázza fáradaimaitokat; kezdeményezni nem késő, legyen szent kötelességték az inség eltávolítására erélyesen intézkedni, mert késő a beteget akkor ápolni akarni, mikor már testierejétől kimerülten vonaglik.

De talán messze eltértém céltól, azért vissza térek értekezésem céljára, és megemlítem röviden azon takarmány pótlékokat, melyek e szűk széna termés idejében alkalmazhatók lennének.

(Folytatása következik.)

A szatmári városi jótékony nőgyűlés 1862-ik évi nov. 16-án tartott közgyűlése jegyzőkönyvének rövid vázlatja.

(Vége.)

Az alapszabályoknak a bekövetkezett körülményekhez módosításra nézve, elnöknő által írásban tett javalata fölolvastatván, annak tárgyalatása a legközelebbi bizottmányi tanácskozáshoz áttétetett.

Titkár az elnökségnek és a bizottmányoknak a szegények ügyében tanúsított buzgalomát, s áldozatkészségét a szegények nevében megköszönvén, a szegényeket és arvákat további pártfogásukba meleg szavakkal ajánlotta.

Elnöknő id. Koós Lajosné a szabályok értelmében a jövő évi tisztikar megválasztását indítványozván, az elnökségről lemondott, mire az egylet a fáradhatlan al elnöknőt lelkes éljenekkel és a teljes bizalom nyilvánítása által az elnöki szék visszafoglalására s eddigi hivatalának további folytatására birta. És így a választás megkezdődvén, elnöknőnek: Szerdahelyi Pálné; alelnöknőnek: id. Koós Lajosné megválasztatván, fölkértek.

Bizottmányi tagokul megválasztottak:

Abrahám Antalné, Barta Józsefné, Békési Imréné, Brán Péterné, Ember Jakabné, Fáy Imréné, Trommerné, Főlegyházi Elekné, Günther Poldi, Gyarmati Mihályné, Hartman Istvánné, Hereeg Imréné, Horváth Józsefné, Iván Józsefné, Jurácskó Dánielné, Jeszenszki Lajosné, Koós Gáborné, Kotró Pálné, Korányi Jánosné, Kolonai Sámuelné, Kis Jánosné, özv. Latinák Jánosné, Molnár Sándorné, Májor Ferenéné, Nagy Károlyné, Pap Zsigmondné, Reich Andrásné, Szukup Izidorné, Thuri Mihályné, Tegze Ferenéné, Vársárhelyi Sámuelné, Vajai Gáborné, Zsadányi Mihályné. Titkárnak: N. V., jegyzőnek: Páskaj Lajos; pénztárnoknak: György Lajos; ügyvédnek: Petrovics Antal választottak.

Az ovoda részére már ezelőtt két évvel tett két gyermek-részvényre alapítvány ismét egy részvényvel 32 ft. 50 krral megszorítottatott.

T. K. J. asszonyiságnak a prot. nőnevelde alapjairai gyűjtése iránti kérvénye a legközelebbi bizottmányi tanácskozáshoz tárgyalatni határozatott.

Eltérletetett, hogy jövőben az egylet minden tagja évi tagdíjúl legalább egy forint fizessen; az egy forintnál kevesebbet fizetők, nem rendes tagoknak, hanem az egylet jótéveinek fognak tekintetni.

Végre kimondatott, hogy jövőben a közgyűlés évenként legfeljebb nov. 15-éig tartassék meg, s azzal a gyűlés befejeztetett.

Közlő: Nagy Vince, nőgyűlési titkár.

L E V E L E Z E S.

Debrecen febr. 11-én 1863

Tisztelt szerkesztőség!

Miután a farsangi mulatságok nálunk is javában folytak, nem lesz talán egészen érdektelen, ha azokról pár sorban megemlékezem. Hajdani kedves emlékeztető piketique buljaink ugyan nem voltak; azonban hogy e hiányon segítve legyen Reszler szinigazgató az általajelt a közönség kívánalmának e tekintetben eleget tenni, ha a színház földszinti terejét táncteremmé alakította. Ez meg is lett s ebből folyólag tegnap már a harmadik alkalossággal vigadtuk le. Nagyon meglátszott mind a három izben, hogy közönségüknek nem természet az álarcoskodás; mert csakhamar kivetkőzve pillanatra fölvetvett sajtáságaikból, igen könnyű volt az arcot fedező burrok alatt is megismerni, ki ez vagy amaz álarcás férfi, vagy nő. Voltak egyébiránt bizar, keresett öltözetű s álézaju maszkok is, de a kik ritkán feleltek meg a követeléseknek. Például, volt farkas, mely vonítani, kuty a mely esaholni, maeska mely nyávogni, s végre kakas mely kukurikolni nem tudott. Általában az álarcások azt várták, hogy az álarcátlanok mulatassák őket. Még, amint halljuk imitt — amott, Reszler ur vérszemét kapva, a szép bevétel folytán, farsang utolsó napján még egy álarcás vigalmat akar rendezni. F. hó 14-én pedig jótékony céllal egybekötött kaszinó egyleti bál leend, mely ugyhiszem minden — az idén tartott bálunk közt ez leend a legszebb s legmulatságosabb, s a melyre sokan fognak majd az unalmas bójti napokban visszamelekezni; ha majd csak a színház lesz egyedül szórakozási helyünk, hol a nap egyhangu óráért legalább estenden találnak kárpótlást. Eszmetársításul megirhatom, hogy a jelenleg itt működő szinársulat a nyári szinársulat a nyári szinidényre Pozsonyba készül, hogy

majdan őszi felé ismét, ujultevővel jöjön társulatával, az alatt kipihent kebelünkbe vissza. Kipihent kebelünkbe mondám, mert bármily nagy legyen is nálunk a szép és nemes iránti érdekeltség, bele fáradunk minden oly ügybe, mely anyagi tehetségünket tetemesen igénybe veszi.

Egyleti ügyeink is szépen haladnak előre.

Kertészeti egyletünk jelenleg több száz tagot számol már, s e körülmény szép tanulsága annak, hogy a kertészet s gyümölcsészet körüli tevékenység nem esékély mérvű leend nálunk s ha az egylet eddigi életéből húzunk következtetést: kétségkívül áll, hogy hazánk ilyenmü egyletei közt a legelső helyek egyikén álland rövid idő múlva.

Ugy rebesgetik hogy Nyiregyházán is hírlapot akarnak szerkeszteni. Ha egyes — még jelelentékelenebb vidék is, saját közlönyében kívánja érdekeit képviselni, nagyon szép, s kétségen kívül a szellemi haladás félreismerhetlen jeleül tekinthető: csak hogy mind a kiadó mind pedig a szerkesztőnek számot kell magával vetni, amannak anyagi, ennek szellemi tekintetben, hogy a szerkesztendő lap a közönség nyilvános kárával ne törtenjék.

Időjárásunk oly enyhe, minő sok év óta nem volt s ha a mult év, különösen a takarmányra nézve mostoha volt, azon kedvező körülmény, hogy a juhok e hó végkép elolvadásával egyidő óta künn legelhetnek: a takarmány ára jóval alább szállott, mint a minő tél kezdetével volt.

A bornak még most sines ára, dacára annak hogy zamat és erő tekintetében több évizet legjobb boraival nemesak vetekhetik, de azokat jóval felül mulja. No de a jó bor nem romlik meg — s ha a bortermelő még most nem veheti is ki fáradságának jutalmát; közel az idő, midőn az érmelléki borkereskedő társulat tevékenységbe lépven: a jó minőségű bor nem marad sokáig a termelő pincéjében.

Diri Duri.

A gazdasági egyesület választmányi ülése Szatmáron 1863 febr. 18.

Azon meggyőződésben, hogy olvasóink kedvesen veszik, ha a ma tartott gazdasági igazgató választmányi gyűlésről némi tudósítást nyernek, addig is mig a hitelesített jegyző könyv közzétételhetnék, megkísértem annak folyamáról rövid atickintést nyújtani.

A szép számmal összegyűlt választmányi és egyleti tagok üdvözlésével megnyitván a gyűlést báró Vécsey József ő méltósága jelenti, hogy a jegyzőkönyv vezetőségél leköszönt Madarasi János ur helyébe ideiglenesen Farkas Antal helybeli ügyvéd urat kérte fel a jegyzői teendők teljesítésére. Ezután Gyene Károly ur az egyleti pénztárnokságról határozottan lemondván a pénztár átvétele s a számadás megvizsgálására küldöttség neveztetett ki s a közgyűlésig Veisz Gáspár ur vátalta el; a pénztár állásának rövid ki mutatása olvastatott fel, melyből kitűnt, hogy a pénztári maradvány 1008 ft. valamint az is, hogy az 1862-ik évi összes bevétel 1681 ft. 56 kr. összes kiadás 675 ft. Kin van a tagoknál be nem fizetett évdíj: 641 ft. 30 kr. melynek behajtása valamint a pénztárban levő kész pénznek kamatra kiadása elnöki intézkedés tárgyúl jelentetett ki. Ezt követte a takarékpénztár felállítása iránt tett lépések eredményéről szóló jelentés, melyből azon örvedetes tudomást merítette a választmány, hogy az eddig beérkezett iverken 732 részvény körül van aláírva. E szerint a meg alakulásra csak az alakító közgyűlés össze hívása, az alapszabályok kidolgozása és hatósági jóvá hagyás alá felterjesztése kívántatik; mi iránt közelebb a meg kívántató intézkedések a méltóságos alelnök által meg fognak tetetni. E fontos tárgy befejeztével Vajai Károly egyleti tag a szatmári vasut érdekében kezdettől mostanig terjedő lépések és intézkedések rövid történelmét adta be az egyesületnek, hogy e kérdés újabb feléledésénél használtathassék. Végre Gyene Károly ur indítványa folytán határozatba ment, hogy az egyesület szakosztályai jövő közgyűlésig határkörükben történt működésük és tapasztalataik eredményét mutassák fel.

Ezzel a gyűlés tárgyai röviden érintve volnának; de nem lehet hallgatással mellőzni egy indítványt, mely bár a gyűlés határkörén kivülesőnek nyilvánított is, de mint majdnem általános többség által pártolt és így a többség gondolkodását mutava teljes figyelmet érdemel az illetők részéről. Ez nem volt egyéb mint a gyűlés helyének Szatmárról más helyre átvétele vagy legalább, miután kötelező alapszabály áll ellent, a város oly részén tartása, melyhez a kövezetvám fizetésétől mentesen lehet eljutni, melyet a megyeiek ugy tekintenek, mint a város javára történő megadóztatásokat, holott rájuk semmi előny nem hárul belőle. — Ha ugy mond — a város így jár el irányunkban, miért kössük mi magunkat Szatmárhoz, miért ragaszkodjunk hozzá? Mi következőse lesz e nyilvánult ellenszenvnek a behozott kövezetvám miatt a jövő fogja megmutatni; a mi tisztünk most csak a napi esemény hű előadása volt, s kifejezük fájdalmunkat a meghasonlás felett addig is, mig e tárgyhoz még egyszer — a közérdek nevében tüzetesebbne hozzá szölandunk.

HELYBELI HIREK.

© Henoch vizkutató bányamérnök, ki eddig már mintegy 17000 kútat talált, megérkezett e hó 11-ikén s febr. 13-án

kutatásait a szatmári hegyen meg is kezdette. Városunkban a „fapiacsn“ az irgalmas szerzet épülete és a ref. templom előtt több — mint állítja jó vizű forrást jelölt meg. Hasonlag a hegyen több jó és bőv vizű forrást jelölt meg.

© A mai számban közlött Lehotzky János helybeli kölesön-könyvtári hirdetését ajánljuk a t. ez. olvasók figyelmébe.

© E napokban egész ismeretlen ifju lépett szerkesztői irodánkba, s át nyujtva mondhatlan silány versét annak közlését kérte. Elfoglaltatásunk miatt a szobákon át nem kísérhetve az újdonsült verskovács irói honorarium gyanánt a külső szobából magával vitte értékes nyakkendőnkét és melényünket.

© A városi nőgyűlet által rendezendő műkedvelői előadásra 2 uj dráma és 3 uj vigjáték érkezett. Közönségünknek előre élvezetes estvét ígérhetünk.

© A giróducában egy tenyeres talpas sváb menyecske gyufát reggelizett, s Zarsztszki eme reggelije nem tudott más hatást eszközölni mint erős rohamu görcsöket.

— Párbeszéd. Egyik urhölgy (kedélyesen): Elmész-e kedvesem a vasárnapi ovodni bálba?

Mási: urh. (kedélyesen): Meglehet, kedvesem, felmegyek; ez emberi kötelesség.

Egyik urh. (negélyesen): Az én szakácsném is el kéredzett, és eleresztettem.

Másik urh. (szeliden): Nagyon jó, szeretem, hogy az ügy nála is részvétre talált.

© Közkedvelt barátunk Juhinszky György e hó elsőjéttől kezdve a helybeli posta kezelését át vette. Öszintén kívánjuk a mit meg érdemel — a szerencsét.

© Bizonyos kúttöböl tudjuk, hogy T. Nagy Ignác ur a főispánság elfogadására újból felszólitott. Ugy értesültünk, hogy N. I. ur mindaddig el nem vállalja, mig a kormány országgyűlés és ennek teendői felől önmagával határozottan tisztába nem jön, és nem nyilatkozik.

© Magány levelből értesültünk, hogy azon nagy schveizi bank melynek egyik angol ügyvivője Klapka tábornok, hajlandó lenne egy országos földvételei társulathoz nagy öszvegekkel járulni. Semmi sem lenne anyagi viszonyainkra nézt nagyobb mérvű mintha vissza szerezhetnők — mit a szükség kezeink közül kicsikart az ősi barázdákat.

© A „Religió“ 9-ik száma felzúg, hogy a magyar kir. egyetemnél Pesten a beteg Kovács Gyula helyett néhány hétre a reformatus Gönczi Pált kérték fel a fűvészet tanítására. Ha már valaki ki találta, hogy miként kell a mathezist kath. szempontból tanítani, G. ur miért ne taníthatná a fűvészetet kálvinista szempontból?

A megyei nőgyűlet által rendezett N.-károlyi dalidő jövedelmének kimutatása.

Belépti jegy	—	214 ft. 60 kr.
Sorsjegy ára	—	300 ft. —
Püspök 6 excentiaja küldeménye	—	20 ft. —
		534 ft. 60 kr.
Kiadási költség	—	280 ft. 15 kr.
		254 ft. 45 kr.

A bevételben egy hamis 5 flos találtatván — 249 ft. 45 kr. Ennek fele a szatmári protestáns nőnevelde — 124 ft. 22 1/2 kr.

Egyszersmind tudomásra hozatik miszerint a nőgyűleti pénztárba kikölesönözni való tőke annyira nincs, hogy az eddig jelenkezettek is alig lesznek évekig kielégíthetők.

Cseke, 1863. febr. 4.

Kende Lajosné Szatmármegyei nőgyűleti elnök.

Üzlet.

Szatmár, jan. 18. 1863. Heti vásárunkra behozatott termények ára következők voltak:

Tisztabuza 6 ft. 20 kr. Kétszeres 5 ft. 20 kr. Rozs 4 ft. Árpa 4 ft. 20 kr. Zab 2 ft 40—60 kr. Tengeri 4 ft. 20—40 kr. Kása 10 ft. 9 ft. 20 kr. Főzélék 7 ft. 40 kr. Krumpli 2 ft. 40 kr. Asszuszilva 9—8 ft.

Minthogy lapunk *hirdetéseket* a hazai lapok közt legolcsóbban veszfel, s a vidéken és a haza minden részében legtöbb példányban tudatja, felkérjük a t. c. gazda és iparos közönséget — hogy hirdetésekkel lapunkat tiszteljék meg.

HIRDETÉSEK.

Lehotzky János nyilvános KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁNAK JELENTÉSE S z a t m á r o n.

Az ujjalag megbővített kölcsönkönyvtárát mely eddig **2000** kötetten feljül számlál, nagy választékban tartalmazza a magyar — német irodalom újabb és érdekesebb termékeit s naponkint a legújabb remekműveikkel gyarapul, ajánlja a t. c. helybeli valamint vidéki közönségnek mulatva mivelő használatára.

Bérleti feltételek:

1. A bérlet naponta veheti kezdetét.		2. A jutányos bérletdíjak melyek mindig előlegesen lefizetendők napontai bár többszöri váltásnál — következők:	
1-szeri 1 köt. kivételnél		1-szeri 2 köt. kivételnél	
Uj pénz.		Uj pénz.	
4 havi díj — ft. 50 kr.	1 havi díj — ft. 70 kr.	1 havi díj — ft. 50 kr.	1 havi díj — ft. 50 kr.
5 " " " " " 50 " "	2 " " " " " 10 " "	2 " " " " " 50 " "	2 " " " " " 50 " "
6 " " " " " 50 " "	3 " " " " " 50 " "	3 " " " " " 50 " "	3 " " " " " 50 " "
1 évi " " " " " 5 " "	1 évi " " " " " 7 " "	1 évi " " " " " 10 " "	1 évi " " " " " 10 " "
Biztosíték 2 ft.	Biztosíték 3 ft.	Biztosíték 6 ft.	Biztosíték 6 ft.

A teljes nyomtatott sorjegyzékének I. és II. Pótlék-jával ára 45 kr. A pótlék külön is kapható 25 kr. ért.

3. A bérlet kezdetekor, minden bérlő a rá bizott könyvekért biztosítékul, egyszer mindenkorra beteszi a fentebbi kimutatás szerinti aránylagosan befizetendő összeget, mely neki a bérletből kilépte alkalmával ismét visszafizetetik.

Szatmár, február havában 1863.

Lehotzky János, könyvtáros Szatmáron.

A szatmári határban, az ugynevezet boros mellékein Székely József tagjai, minden hozzá tartozó épületekkel örökáron eladók.

5-5

1-3

Egy 6 és fél octavás — cseresznye-fából készült jó karban lévő zongora eladó, — ez iránt érkezhethetni lehet e lap szerkesztőségénél.

Árverési hirdetés.

Alólirt végrehajtó által ezennel közhiré tétetik, miszerint Berger Ábrahám Mikolai lakos felperesnek Halász Ferenc Szatmár-Németi lakos marasztaló alperes elleni követelése kielégítése végett, nevezett alperes tulajdonához tartozó Szatmár-Németiben 1831 sz. a létező s bírólilag lefoglalt házas telek, melynek becsértéke 240 o. é. forint, folyó 1863-dik évi mártius 12-én első — ném sikerülés esetében f. é. april 13-án másod izben a becsáron alul is, mindenkor délutáni 3 órakor, a helyszínén nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek elfogadtni.

Az árverési feltételek alólirt végrehajtónál, mindenkor megtekinthetők.

Felszólítanak ezuttal mind azok, kik a fentebbi lefoglalt vagyona netalán tulajdoni igényt tartanak, hogy ezen igényüket, az árverés megtörténte előtt, nyújtsák be.

Kelt Szatmárt február 14. 1863.

S. Nagy Károly,

főjegyző kikiűdött végrehajtó.

2-5

Mándy Benő lelkésznek Tyukodközségben 139 rudas legjobb minőségű tiszta szénája van eladó.

Értekezhethetni lehet felőle ottani lelkész Farkas Benedek ural, vagy Mándon a tulajdonossal.

1-3

Sárköz-ujlaki lakosok, néhai Szeőke Zsigmond és neje Rátonyi Petronella vagyon bukottak esődtömegéhez tartozó Szatmár városban Templom-utcaán lévő 636. sz. alatti házas telek, melynek becsára 2000 o. forint, vásostanácsi kiküldött közben jöttével a helyszínén tartandó nyilvános árverési eladására, miután az első árverés nem sikerült árverési határnapul márt. 4-dik délelőtti 11 órája oly értesítéssel tüzetett ki, hogy akkor a becsáron alul is elfog adatni; és pedig azon kedvező feltétel mellett, hogy a vásárló a csődper bevégezéseig a vétel ár felét magánál megtarthatja.

Madarassy János,
tömeg gondnok.

4-

Nyomatott Szatmárt Kovács Mártonnál (Templom-utca 548 sz.) 1863.

Anzeige

ÖFFENTLICHEN LEIHbibliothek

Johann Lehotzky in Szatmár.

Endesgefertigter empfiehlt seine stark vermehrte aus neuester deutsch-ungarischen Literatur bestehende Leihbibliothek dem geehrten Publikum von Szatmár und seiner Umgebung, der gedruckte Katalog (sammt I. u. II. Supplement) darüber ist um 45 fr. zu haben. Die Leihbibliothek enthält gegenwärtig eine Anzahl von mehr als **2000** Bänden und wird täglich mit den neuesten und interessantesten Werken vermehrt.

Abonnements-Bedingungen:

1. Das Abonnement kann mit jedem beliebigen Tage des Monats beginnen.
2. Die Abonnements-Pflicht, welche immer im vorhinein entrichtet werden, sind auf das Billigste festgesetzt, und selbst bei täglicher, wenn auch öfterer Wechslung nur:

Für 1 Band:		Für 2 Bände:		Für 4 Bände:	
Ö. W. fl. kr.	Ö. W. fl. kr.	Ö. W. fl. kr.	über Land.	Ö. W. fl.	Ö. W. fl.
Für 1 Monat — 50	Für 1 Monat — 70	Für 1 Monat — 10	Für 1 Monat	1	1
" 3 " — 1 50	" 3 " — 2 10	" 3 " — 3	" 3 " — 3	5	5
" 6 " — 2 50	" 6 " — 3 30	" 6 " — 6	" 6 " — 6	5	5
" 1 Jahr — 5 —	" 1 Jahr — 7 —	" 1 Jahr — 10	" 1 Jahr	10	10
Einlage 2 fl. Ö. W.	Einlage 3 fl. Ö. W.	Einlage 6 fl. Ö. W.			

3. Die Einlage, welche jeder P. T. Abonnent bei dem Eintritt in das Abonnement laut obiger Specification Ein für Alle mal erlegt, wird beim Austritt wieder zurück erstattet.

Szatmár im Februar 1863.

Johann Lehotzky
Buchhändler.

Hirdetmény.

A Busáki — nagy és kis sikárló — és Iloba Sebespataki birtokosságoknak egyenként bírósán — összetömegtelt kisebb kir. haszonvételei és az illobai vizimalom a f. évi april. 1-5 napján kezdendő három évre egymástól elkülönített bérletbe adandók, és e végett mind a négy bérlet iránt Misztófaluban a f. 1863. évi mártius 12-ik napjának délelőtti 10 órakor nyilvános árverés ténben tartandó, ennek köztudomásra juttatása mellett a haszonbérnek 1/4 részében állapított bánom pénzzel ellátva — a kitűzött árverési helyen és időben megjelenni szívesen meghívattak.

Kelt Erdődön Februar 13-án 1863

az Erdőd uradalmi tisztartóság által.

2-2

Válik.

Hirdetmény.

Szatmárt Kis új utcában 270 számú ház, mely is két család számára föl osztott kényelmes szobák, konyhák, és pincékkel sat. van ellátva, folyó évi szent György napjától haszonbérbe ki adandó. A bérleti szándékozók e tárgyban értekezhethetnek a tulajdonos kereskedésében Nagy-piac 6-ik szám alatt.

2-5

Hirdetés.

2-3

Szatmáron a Fa-piacon 122-ik számú újonnan épült, 5 kényelmes szobákra osztott ház, egész épület alatt pincével, jó ivó vizet tartalmazó új kuttal, — szabad kézből eladó.

A venni szándékozók értekezhethetnek a tulajdonossal.

Szőnyi Ferenc ajánlja a n. é. közönségnek a leg jobb fajú friss kerti veteménymagvait; nem különbben lucerna és más gazdasági magokkal is a legjutányosabb áron szolgálnd.

Üziete a Csabaféle ház 31 szám.

2-3

Száraz-Berek helységében a kir. kisebb haszonvételek f. év mártius 15-én d. e. 10 órakor a helyszínén árverés útján kifognak adatni, a kivenni szándékozók 40 o. é. forint bánom pénzzel ellátva megjelenésre felhívattak.

Pathay Elek,
közbirtokossági fő felügyelő.

1-3

Angyalos és Pátyod község határán, folyó év april 1-én tagostandó, 783 hold első osztályozatú szántó és kaszáló egy tagba lévő birtok, melyek közül 580 h. szállító, 190 h. kaszáló 13 h. gyümölcsös, gazdasági épületekkel 180 h. zöld vetéssel, instructioval, vagy a nélkül József naptól kezdve bérbe kiadandó. Kivánatra a Domahidi határon bár mi menyiségű barom számára privát legelő is adható.

Értekezhethetni Domahidy Ferenc tulajdonossal Angyalosban.

1-3